

Samværsformer hos De Gule Spejdere i Danmark

Det, at være spejder, skal være en god oplevelse. Alle de ydre rammer skal være så optimale som muligt for, at den enkelte oplever en glæde ved det, at være spejder, og en udfordring ved arbejdet.

Der er en række forhold – de indre rammer – som også skal være i orden.

Vi skal have gennemtænkt og drøftet samværsformerne imellem os, hvordan det er rigtigt og godt at omgås hinanden, når vi er en organisation, hvor vores formål blandt andet er at opdrage og præge børn og unge. Vi skal drøfte, hvordan vores sprog bør være sammen med spejderne og vores respekt for den enkelte spejders integritet.

Gruppernes og korpsets samværspolitik er et fælles anliggende, og det vil være nyttigt at både forældre, spejdere og ledere diskuterer disse med jævne mellemrum.

Vi er en del af det omgivende samfund, der hele tiden forandrer sig, så vi bør løbende være klar til at tage nye udfordringer op.

Samværsformer dækker både seksuelle krænkelser, alkohol og brug af rusmidler og tobak.

Samværspolitikken er gældende for hele korpset - både ved korpssarrangementer og ved aktiviteter hos de enkelte grupper. Ved overskridelser har både de enkelte grupper og korpset mulighed for at sanktionere over den/de pågældende.

Alkohol

Indtagelse af enhver form for alkohol hører ikke sammen med spejderarbejdet. Vi har et ansvar for at lære spejderne, at tage ansvar for deres liv og påvirke dem i de valg, de træffer. Vi voksne skal være gode rollemodeller for børn og unge. Dette gælder også, når det drejer sig om at have et fornuftigt forhold til alkohol. Der gælder følgende for indtagelse af alkohol:

- Som udgangspunkt drikkes der ikke alkohol, imens spejderarbejdet er i gang.
- Ingen ledere, medhjælpere o.lign. må indtage alkohol, såfremt der er spejdere tilstede under 18 år.
- Alkohol må ikke indtages af personer under 18 år.
- På aftalte tidspunkter og steder, for eksempel efter et lejrball eller ved afslutningen af et ledermøde, eller som del af et arrangement, hvor der deltager spejdere under 18 år, kan lederne indtage alkohol i begrænsede mængder (hvilket er fastsat til maks. 3 genstande pr. person)
- Der skal altid blandt lederne være et tilstrækkeligt antal (mindst 1 fra hver gren i gruppen), der kan tage fuldt og helt ansvar i en kritisk situation.
- Ingen leder må være synligt påvirket foran spejderne, og enhver leder skal altid agere på en sober måde.

- Alle forventes at tage ansvar for, at retningslinjerne overholdes.
- <https://www.sst.dk/da/sundhed-og-livsstil/alkohol/anbefalinger>

Rusmidler

- Rusmidler af enhver form er uacceptable og vil medføre øjeblikkelig bortvisning.

Tobak

- Ved alle aktiviteter og arrangementer skal rygeloven overholdes. Det vil sige, at der ikke må ryges i spejderhytter, og udendørs skal der være et rygested forbeholdt for rygere.
- Hvis der skal ryges ved arrangementer og til møder, skal det forudbestemmes, hvor der må ryges.
- På lejre udpeger lejrledelsen et sted, væk fra lejrpladsen, hvor der må ryges.
- Rygning er ikke tilladt for unge under 18 år.

Seksuelle krænkelser

Vores samværsformer skal være med til at forebygge, at spejdere føler sig krænkede eller udsættes for seksuelle overgreb. Vi skal hjælpe børn og unge til at blive bevidste om deres personlige grænser og give dem styrke til at markere dem over for andre.

Alle, der bliver ledere i DGS, og personer, der skal omgås børn under 15 år, skal i dag have deres forhold undersøgt i Det Centrale Kriminalregister. Dette foregår ved hjælp af en børneattest, som korpsets administration indhentes ved politiet efter indstilling fra de lokale grupper. Der skal indhentes børneattester på:

- Ledere
- Styrelsesmedlemmer
- PL/PA'ere over 15 år
- Hjælpere med fast tilknytning til gruppen
- Personer som skal deltage på lejre med deltagelse af børn under 15 år

I DGS har vi længe gjort dette. Det kan mindske risikoen for overgreb, men ikke fjerne den. Korpsets styrelse mener ikke, at det er nok at tjekke nye ledere, og derfor kører korpset hvert 5. år regelmæssig kontrol af alle, som falder indenfor ovenstående kriterier. I tilfælde af, at korpsets administration skulle modtage en positiv børneattest, vil den pågældende i første omgang blive bedt om at forlade korpset omgående. Sker dette ikke, vil korpsets administration rette henvendelse til politiet og bede om hjælp til håndtering af situationen.

Det er vigtigt, at man lokalt har et godt kendskab til sine ledere og hjælpere, og at man har nogle fornuftige samværsformer, så man undgår situationer, der kan misbruges eller mistolkes. Sociale spilleregler for samværet i en gruppe er medvirkende til at sikre en synlighed af de situationer, hvor der er sket brud på reglerne. I de tilfælde, hvor der er tale om en svagt begrundet mistanke til et medlem af gruppen, anbefales det at tage en åben og generel drøftelse. I tilfælde af formodet, seksuelt misbrug er der mange hensyn at tage. Der er hensynet til barnet, familien, den mistænkte, lederne og de andre spejdere og deres forældre. Vær opmærksom på følgende, hvis du er vidne til formodet, seksuelt overgreb:

1. Bevar roen og overblikket.
2. Tal åbent om de ting, du har iagttaget og hør, hvordan de andre ledere/voksne har oplevet det.
3. Tag udgangspunkt i, at du selv har oplevet en situation som grænseoverskridende, og spørg de andre, hvor deres grænse går, og hvordan vi undgår at overskride andres grænser.
4. Benyt dig af muligheden for støtte, hjælp og vejledning.
5. Kontakt din nærmeste leder og afgør i dialog med denne, hvilke handlinger dine iagttagelser skal medføre.
6. Skriv ned, hvad du har set eller hørt. Undgå fortolkninger og vær så konkret som muligt.
7. Kontakt Korpsstyrelsesformanden eller Spejderchefen for yderligere hjælp og vejledning og eventuelt yderligere handling.
8. Giv jer tid til at overveje situationen, før I tager handling. Tag eventuelt kontakt til berørte parter forældre.
9. Ved begrundet mistanke, kontakt da de sociale myndigheder og/eller politiet. I tilfælde af anmeldelse af et overgreb, skal den mistænkte suspenderes.
10. Pressekontakt: At håndtere pressen kan være en kompliceret opgave - kontakt Korpsstyrelsesformanden. Bliver du kontaktet af pressen, skal du altid bede journalisten om at ringe tilbage senere, så du får tid til at kontakte Korpsstyrelsesformanden. Fortæl altid kun om de ting, du ved, og ikke hvad du tror.

Rådgivning

- De Gule Spejdere - Korpsstyrelsesformanden eller Spejderchefen
- Socialforvaltningen i barnets hjemkommune
- Børnetelefonen (<http://www.bornetelefonen.dk>)
- Forældretelefonen (<http://www.bornsvilkar.dk/raadgivning/foraeldretelefonen.aspx>)
- Thora center (www.thoracenter.dk)
- Pårørenderådgivningen på Rigshospitalet

Krisesituationer

To gange i korpsets historie har vi desværre oplevet ting, som krævede en ekstra indsats for de involverede spejdere og ledere. Derfor har korpset tegnet en krisehjælpsforsikring hos Falck, som dækker aktiviteterne i korpset, men også i de enkelte grupper. Aftalen om krisehjælpsforsikring hos Falck kan hentes på intrasiderne på korpsets hjemmeside.

I tilfælde af en pludseligt opstået krisesituation anbefales følgende handlingsplan:

1. Kontakt Spejderchefen eller formanden. De hjælper med en vurdering af, om korpsets krisehjælpsforsikring skal aktiveres.
2. Afgræns hurtigt, hvem der kunne tænkes at have brug for særlig psykologhjælp. Saml de berørte et isoleret sted, hvor der er konstant lederstøtte fra et begrænset antal ledere, som de berørte spejdere er trygge ved, og som de senere kan bruge som kontaktpersoner.
3. Vær opmærksom på alle spejderne på lejren/turneringen. Nogle kan have set eller hørt noget, som de har brug for at tale om.
4. Informér forældrene til de berørte spejdere. Det kan være en fordel, at spejderne bliver på lejren/turneringen, da de vil have brug for at være sammen med nogen, der har oplevet det samme som dem selv.

- 5.** Informér i passende omfang alle spejderne om, hvad der er sket. Det behøver ikke at være i detaljer, men gør det klart, at de skal henvende sig til lederne, hvis de er i tvivl om noget.
- 6.** Informér alle lejrens/turneringens ledere, så de er parate til at svare på spørgsmål. Det skal være klart for alle, hvad de må og skal fortælle.
- 7.** Vær opmærksom på de involverede ledere. Krisesituationer kan virke stærkt, når man har ansvar for spejdere. Saml disse ledere og sørg for, at de får talt om deres oplevelser.
- 8.** Sørg for, at der følges op på, hvordan involverede spejdere og ledere har det, når turneringen er slut.